

Hotel 'TRIGLAV' v Jesenicích, Gorenjsko.

Jediný slovinský hotel v Jesenicích, 2 minuty vzdálen od nádraží. — 12 moderně upravených pokojů pro cizince. — Dobrá kuchyně, nejlepší vína, **mírné ceny**. — Kávárna s kulečnickem.

Bratřím Čechům doporučuje se
LOWRO NUMER, hotelier.

P. T. ctěným cestujícím, jakož i turistům, kteří hodlají v nastávající saisoně navštívit slovanský jih, dovoluji si doporučiti svůj nejmodernějším komfortem zařízený

HOTEL „TIVOLI“

5 minut vzdálený od hlav. města **LUBLANĚ**, na krásném lesním návrší skýtajícím rozkošnou vyhlídku na město.

Po nově upravených promenádních cestách je možno pp. navštěvovatelům nádhernými jehličnatými lesy, jež kol hotelu do dálky se vinou, podniknouti vycházky do okolí. :: Počínajíc 1. květnem denně koncert slovinské filharmonie.

PLZEŇSKÝ PRAZDROJ. ~ ~
VÝTEČNÁ ČESKÁ KUCHYŇ.

O ctěnou přízeň prosí

IVAN KENDA, hotelier.
PARK - HOTEL „TIVOLI“ LUBLANĚ.

HOTEL „TRIGLAV“ NA BLEDU.

Podepsaný doporučuje ctěnému obecnstvu svůj nově postavený národní hotel u nového nádraží Bochyňské dráhy na Bledu. K přenocování 22 pokojů s krásným rozhledem na jezero. Za přírodní vína, česko-budějovické pivo, chutná teplá i studená jídla ručí

F. Peternel, vlastník hotelu.

STANICE BISTRICA-BOHINJSKO JEZERO V KRAŇSKU.

HOTEL ZLATOROG

na konci bochyňského jezera blíž vodopádu „Savice“. Velmi romantická krajina, lesní procházky, klid. 33 pokojů k přenocování od 1 K 60 h. do 2 K. Koupele horké i obyčejné, mírné ceny. Čluny a vozy pohotově.

ALPSKÝ VĚSTNÍK

ORGÁN

ČESKÉHO ODBORU SLOVINSKÉHO ALPSKÉHO DRUŽSTVA

ALPSKÝ VĚSTNÍK vychází prvního dne každého měsíce, vyjímajíc červen, červenec, srpen, září, a zaslá se členům českého odboru slov. alpského družstva zdarma. — Předplatné na rok 3 K, pro členy klubů turistických 2 K. — Věstník vydává český odbor slov. alpského družstva řízením Dra. Bohuslava Pranty na Smichově, Ferdinandovo nábřeží č. 12, a Dra. Viktora Dvorského v Praze, Lipová ul. č. 14. — Dopisy týkající se administrace Alpského Věstníku budtež adresovány: Praha-III., č. p. 176. — Zakládající členové odboru platí 60 korun jednou pro vždy. Skuteční členové platí ročně 6 korun (první rok kromě toho 2 koruny zápisného). Příspěvky peněžité zasílají se českému odboru slov. alp. družstva v Praze 1947-II.

ČÍSLO 3.

LEDEN 1911.

ROČNÍK XIII.

Budoucí úkoly našeho odboru.

Vývoj posledních let ukázal jasně, že český postup do zemí jihoslovanských není pouhou libůstkou jednotlivců, aktem sportovním nebo pomíjejícím nějakým záchvatem, nýbrž důležitou složkou celého českého života a činitelem, který rychle proniká do všech odvětví naší kulturní činnosti. Nebude snad nikoho, kdo by upíral našemu sdružení záslužný podíl na tomto postupu. Tím horlivěji jest se nám starati, aby naše příští kroky nezůstaly co do významu za prací let minulých. Dnes nemusíme již hájiti alpism proti výtkám obecnstva ani se starati o jeho šíření. Společenský podklad našeho sdružení je bezpečný, docházíme pozornosti netoliko u slovinských přátel, ale též v kruzích, u nichž bylo nutno předpokládati stanovisko nepřívznivé, které však pozorují, že naší posici je již těžko otráasati i smířují se zvolna s hotovými fakty. S dosavadním průběhem můžeme býti spokojeni. Než, nesmíme spustiti se zřetele, že vývoj nejnovější doby běře se tempem jím dále tím rychlejším i jest nám pečovati o prostředky a způsoby, čimž bychom se účastnili v tomto rychlém pohybu a nebyli nuceni opozditi se.

Český postup na jih směřuje k dvěma mocným přírodním zjevům, jichž se naší vlasti nedostává, k vysokým horám a k moři. Dosud jsme pečovali jedině o hory. Čechové, navštěvující Adriatické moře, postrádali organisace, jako vůbec celá slovanská turistika na tomto moři. Němci mají svoje speciální spolky pro Adrii, ve Vídni a v Štýrském Hradci. A tu třeba uznati, že i my potřebujeme podobného střediska. Zakládati nový spolek k tomuto cíli bylo by však nepotřebnou nadbytečností, neboť český odbor slovinského alpského družstva je velmi dobře uzpůsoben převzítí také organisaci české turistiky na moři Adriatickém. Ba co více, tlak poměrů jej nutí, aby skutečně převzal tuto působnost. Nesmíme se zajisté domnívati, že vystačíme dlouho se slovinskými Alpami. V proudu českých turistů do slovinských zemí není příliš veliké procento těch, kteří by se chtěli opět a opět vraceti

do jedněch a těchž krajín, kteří by měli zálibu v onom vyspělém požívání opakujících se krás. Je nad míru důležitá, abychom mohli nabídnouti českému turistovi také jiné oblasti horské, kde by jeho přítomnost byla zase na prospěch slovanského celku, abychom se nezměnili v upiáté dogmatiky několika známých již horských pásem. Kde však máme hledati onoho doplnění než v chorvatském gorském kotaru, ve Velebitu, na Biokovu, Orjenu, Lovčenu, Rumiji, krátce v horách pásma dinarského? Tyto hory pojí se však s mořem Adriatickým v neodlučitelnou geografickou jednotku. Cesta z Čech k moři vede přes slovinské Alpy, cesta k Alpám Dinarským vede přes moře Adriatické. Příčinná souvislost je tu dána tak jasně, jak jen možno.

Úkol tento není obtížný. Třeba jen rozmnožiti osobní, společenské a literární styky s krajinami na moři Adriatickém, sdružovati jednotlivce trávící volné chvíle u moře a odkrývati postupně dosud turisticky neznámé púvaby hor dinarských. Přímého zasažení stavbami útulen a cest nebude asi nikdy zapotřebí, neboť velké podniky na mořském pobřeží jsou již dnes v oblíbě slovanských peněžních ústavů a pro horskou turistiku lze očekávati v brzké době zdárný vývoj místních organizací.

Tvůrčí činnosti českého odboru naskytá se dosud obsáhlé pole v starém působišti, v slovinských Alpách. A tu je vážným úkolem našeho sdružení, nepoleviti v dosavadním postupu a snad i více: zrychlití jej. Výbor spolku má zajisté nejlepší úmysly po této stránce, ale finanční potíže zeslabují a zarážejí každý rozmach. Když se budovala Česká chata, bylo nutno obracet se o příspěvky k celé české veřejnosti. U chaty Koritnické byly sbírky omezeny na užší kruh členstva, přece však bylo sbíráno. Tento mimořádný způsob opatření prostředků je možný jen u mladé organizace. Vyvinutý spolek musí se opírat o vlastní stálý příjem, jeho podniky musí býti zbaveny příchuti věčného žebraří. Zakladatelé našeho sdružení stanovili členský příspěvek velice nízký a učinili tak právem. Šlo zajisté o to, aby jednotlivcům, kteří nenavštěvují Alpy pravidelně, nebylo obtížným setrvatí ve svazku alpského družstva. Není však pochyby, že mezi našimi členy je velký počet těch, kteří jsou svojí zálibou přímo interessováni na pracích, podnikaných odborem. Je to jistě zcela jiný pocit strávení večer v chatě, v níž jsme svými pány, než tam, kde jsme sotva trpěnými cizinci. Nad to pak naše vyvinuté požadavky stěžka se spokojí s dílem velikých spolků, které počítají s davy a ne s esteticky vyhraněnými touhami malého počtu jednotlivců. My musíme pracovati dále. Budovati v místech, kam se nepohnou zástupy, tedy bez naděje na hmotné úspěchy, odkrývati zákoutí a směry souhlasné s delikátním pojmáním horské turistiky. K tomu však nestačí český odbor při dnešním systému, tu je potřeba součinnosti — ne dárců, nýbrž interessentů.

Z mnoha stran, od nečinnějších našich členů, bylo požadováno buď povšechné zvýšení příspěvku anebo zavedení nové kategorie členů. Myslím, že tento druhý způsob je lepší. Založme zvláštní třídu členů v ý k o n n ý c h, t. j. oněch, kteří jsou bezprostředně interessováni na stavbách chat, na rozumné úpravě stezek, na opatřeních ochranných,

kterí vědí, že vyšší příspěvek není obětí, nýbrž investicí pro vlastní požitky. Tím nabudeme netoliko větších prostředků, nýbrž umožníme přímé účastenství mnoha členů na podnicích družstva. Je potřeba mnoho vykonati, nehledejme sílu k tomu venku, nýbrž mezi sebou.

— or. —

*

Z Kanínských skupiny.

Dr. Jiří Čermák.

Vzpomínky ze dnů 17.—22. září 1910.

Vše šlo ráz na ráz. Ráno jsem obdržel telegram od přátel z Tolmína, že počasí po delší době nepohody se trochu zlepšilo, odpoledne jsem opustil Lublaň „Gorenjcem“ s davem poutníků, kteří jeli „na božjo pot na Brezje“ a večer jsem již seděl ve Sv. Lucii, na březích šumící Soče v hlučné společnosti, uvítán obrovskou kyticí bylin, natrhaných někde v silničním příkopě, a hleděl si pilně zábavy i znamenitého terana po svůdném příkladu milých přátel Dvorského a Pavlíčka dlouho do noci. Druhý den dopoledne jsme věnovali loučení se s pohostinnou Sv. Lucijí a neméně vlídným Tolminem, odpoledne opustili jsme i věrného druha Pavlíčka, a s nedělně naplněnou poštovní diligencí dali jsme se unášeti kolébavým rytmem podél tichých, slunných břehů Soče. Postilion zastavoval cestou u každého hostince a všude si popřál trochu vipavce; koně však na štěstí pili pouze vodu, a tak přece po všech těch zastávkách jsme bez úrazu dostihli nejen Kobaridu, ale i Bovce. Tichý večer skláněl se do údolí a temné stíny z hlubin plazily se zvolna do horských úbočí. Bovecká kotlina sálala přímo svým neskonalým púvabem, že jsme neodolali a vyšli na večerní procházku směrem k Trentě hledět jak hory se halí v soumrak, a mizí za neprůhlednou oponou nočních temnot.

Večer v Mlekušově hostinci „Na rejdi“ bylo hlučno; ve společnosti tolminského advokáta p. dra Gruntara seděli jsme opět hezky dlouho do noci, ovšem s klidným svědomím, neboť jsme si již klíč od kanínských chat opatřili (od Jos. Mrakiče) a dokonce zamluvili si i nosiče na zítřka. Jediné, co nám působilo starosti, bylo počasí; ale v tom ohledu ujišťovali nás všichni přítomní, že naše obavy jsou bezpodstatné. Jenom jediný z přítomných domorodců bezohledně prohlásil, že bude mizerné — byl však ostatními záhy umlčen, patrně z důvodů slovanské pohostinnosti, která přeje hostu vždy jen to nejlepší.

Druhého jitra — počasí bylo poněkud zachmuřené, ale celkem příznivé — očekával nás řádný kus práce a starostí. Sběhali jsme všechny tržnice bovecké, až konečně k desáté hodině dopolední stáli jsme bezradně nad třemi tlumoky a velikou hromadou různých věcí, jež se měla do nich složiti. Nosič, výrostek asi šestnáctiletý, byl z nás nejsmutněji dojat; nejen že se obával, že všechno chceme složiti na jeho bedra, ale hryzla jej i otázka, jak to složí, neboť si přinesl (jistě z opatrnosti) tlumok směšně malých rozměrů („dětský“ ruksack). Jen nerad

*

uposlechl našeho rozkazu, že si musí někde opatřit na náklad krosnu. Zatím, než se vrátil, rozdělili jsme mezi sebou všechny snadno rozbitelné věci, jež jsme se mu obávali svěřiti. Byly to kromě fotografických aparátů a desek a různých vědeckých přístrojů hlavně nádoby s alkoholickými nápoji, kterými jsme si chtěli kaninskou samotu obveselovati; a poněvadž většina našeho proviantu sestávala z různých lahvi (cognacu, lšhu, pikolinu a vína), nabyly naše tlumoky neobvyklých rozměrů a povážlivé váhy, kdežto podíl nosičův vypadl poměrně malý (cigarety, cukr, kranjské klobásky, krpce, lana, půl kg masa hovězího, salám, sardinky, skoby, stůl, sušenky, svíčky, sýr, vejce a j.)

O 10. hod. dopol. opustila naše výprava hotel, provázena přáním všeho zdaru od boveckých přátel a hloučkem zvědavých uličníků. Cestou ještě přibyl k proviantu chléb (2 bochníky), který z nedostatku jiného místa připočten mně k obtíži a vecpán do tlumoku, který zobil moje záda. Dopolední slunko mile hřálo a vysílalo s vysokou účinné paprsky na naše obtížené postavy, které zvolna se ubíraly dlouhou horizontální v úbočí Kaninu k salašim nad Pluznou. Hlasitě jsme chválili prozřetelnost boží, kdykoli se slunko na chvíli skrylo za mraky. Nad salašemi, před vstupem do pásma lesů složili jsme v chatrném stínu několika bukových křovin svoje znavené údy k odpočinku v pevném přesvědčení, že se za těchto okolností dnes už na chatu nedostaneme, a čas od 12. hodiny polední do tří čtvrtí na jednu zasvětili jsme s oddaností v Osud chudému obědu, spojenému s velkolepou žizní. Následující stoupání lesem nebylo o nic příjemnější. Vyhrátá stráž pod vřelými polibky poledního slunka přímo sálala žářem, slunce samo pražilo vydatně řídkými bukovými větvemi bez překážky, a tíha tlumoků na zádech měnila se v pravou přenosnou výheň. Špinavou studánku v škrapové výdutí mezi kořeny bukových houštin (ve výši c. 1000 m) vítali jsme jako nebem seslaný zdroj osvěžení, třebaže kalná voda nestála za mnoho. S potěšením a s novou nadějí natáhli jsme se o půl 2. k odpočinku mezi kopřivami v sousedství opuštěné salaše Gojzdec; odtud není na chatu samu již o mnoho více než hodina cesty. Ale cesta je strmá, kamenitá a na ní teprve začala se uplatňovati plnou měrou váha našich přítěží. Ještě jeden pramen vody po cestě nás osvěžil, než konečně o 3 h. 15 m. první člen naší výpravy, který neustále zdvihal oči vzhůru, brzo-li užijí vytoužený dnešní náš cíl, zajásal do čistého horského vzduchu chraplavým skřekem: „Chata!“

Otevřeli jsme svoji nastávající residenci celkem bez námahy vypůjčeným klíčem, složili zásoby na stůl a propustili nosiče, abychom byli zase jednou sami pány na horské chatě, která jak by byla postavena pro poustevníky alpismu, pro ty, kdož chtějí být daleko vši všednosti obvyklého života. Trávili jsme zde již kdysi několik krásných dní ve společnosti jednak p. prof. dr. Růžičky (1903), jednak p. r. dr. Franty (1904 a 1908) — a vzpomínky, poutající se k tomuto malému prostanství čtyř kamenných zdí, uzavřenému pod šindelovou střechou, skrytému stranou turistického ruchu, uprostřed hřřivé nádhery přírody, kde s jedné strany strmí bělošedé, holé vápencové stěny a stupně krasové plošiny kaninské, s druhé rozvírá se široký obzor přes tiché,

daleko v hlubinách se tající, zelené údolí Bovecké k protějším Krnu s nakřiveným vrcholem, k rozervanému řetězu Julských velikánů na východě, a táhlým hřbetům Julských předhor při hranici italské — vzpomínky ty vždy volaly nás zpět a přivedly nás zase sem, do nádherné samoty, v tu malou chýšku, stulenou pod srázy Konje jako orlí hnízdo.

Chatu shledali jsme v špatném stavu. Zotvírali jsme okna a dveře, aby zápach po plísni trochu vyvětral, a proslídili jsme všechny kouty, pátrajíce po zdejších zásobách. Nedostatek konserv nás nepřekvapil, za to nemile se nás dotkl úplný nedostatek dříví. Ani v podstřeší, kam dveře na polovic ze závěsu vytržené poskytovaly volný přístup, nebylo zásob; trocha chvojí a hromádka rezervních šindelů mohla by poskytnouti paliva toliko pro případ největší nouze. Pátrání v okolí chaty vedlo jen k objevu dvou starých trámů záhadného původu a značné velikosti, takže jsme se ani neodvážili pomyslet na jejich zpracování ve spalitelná polena. Prozatím spokojili jsme se snesením paliva ze zbytků klečových keřků, rozptýlených po skalních baštách v okolí chaty.

Zvolna se snášel soumrak do boveckého údolí, zaplavil nejprv kotlinu, z níž ještě chvíli svítily nám bílé, hadovité meandry náplavů bystré Soče; pak shasly i ty, tmy pohltily údolí, stoupaly jako obrovská povodeň, zatopily protější Krn a brzy zasáhly i nás. V lampě na chatě není petroleje, osvětlujeme tedy místnost svíci ze svých zásob. V kamnech praská oheň a šíří příjemné teplo; Dvorský přinesl ještě naposled ze sousední doliny zásobu sněhu, načez zavíráme dveře i okna, aby k nám noční mráz nepronikl a uchylujeme se ke krbu, kde již se vaří maso z přinesených zásob. Prvý večer na chatě oslavili jsme malým banketem: vejce na tvrdo se solí a chlebem, čerstvá hovězí polévka, čerstvé hovězí maso, čaj, na konec sněhová voda s vínem a šumivými bonbony — čeho můžeme ještě žádati na opuštěné chatě? Spokojeni a syti jsme se o 10 h. večer ustrojili, jak možno nejdůkladněji, ohrnuli vzhůru límce u kabátů, a zavinuti až po brady do pokrývek uložili jsme se k spánku.

20. září 1910 — Mulec.

Po špatné noci probudilo nás teprv slunéčko, svítící protějším oknem přímo do postelí a oslňující naše zraky svými zářivými paprsky. Půl osmé — právě tak nejvyšší čas vstáti, chceme-li na turu. Ovšem, kaninská chata má velkou výhodu, že na ní pravidelně z mnohých příčin příliš časně vstávání odpadá. Abychom se zbytečně nezdržovali, uvařili jsme snídaní na lihu. Jako praví labužníci dali jsme přednost čokoládě, ač jsme ji musili, z nedostatku struhadla v inventáři chaty, roztloukatí pracně na prach geologickým kladivem. Pak složili jsme všechny svoje jedlé zásoby v malebný genre na skříň a pokrýli papírem s lapidárním nápisem, který hlásal asi: Tyto krásné věci nenáleží k zásobám chaty, nýbrž jsou soukromým majetkem pánů X., Y. Nápis ten měl za úkol chrániti naše vlastnické právo proti případné návštěvě jiných turistů v chatě. Ale myslím, že by nám byl mnoho neprospěl,

neboť při jednoduché zásadě zásobení chaty (aby si každý, co chce, přinesl sám) hladový turista, zklamáný ve spoléhání na zdejší zásoby jistě by neodolal a sáhl bez velkých skrupulí i na cizí majetek; nejdříve by nám, majitelům, ještě přál, abychom srazili někde vaz, vícekrát se nevrátili a tak mu proti své vůli musili svoje vlastnictví zanechat.

O 9. h. uzavřeli jsme pečlivě chatu a pustili se kaninským plateau napříč k jihozápadu. Ještě dříve, než jsme vyšli na vrchol prvé zaoblené kupy, rozrušené krasovým jevem, (Vys. Čelo? výška c. 1970 m aner.) zahalily nás mlhy; přes nehlubokou kotlinu pokračovali jsme v další cestě směrem k Velkému Vanjskému Škednji, sledujícíce, pokud mlhy dovolovaly, směr škrapových žlabů, trhlin, ulic a protáhlých kotlin s kompasem v ruce. Brzy vyšli jsme na druhou, vyšší kupu, jednu z nejvyšších mezi rozsáhlou kotlinou Vohu-Kanin-Konj a kotlinou při obou Vanjských Škednjích (Visoka Glava? c. 2030 m aner.).

Čekáme v mrazivém větru, roztrhnou-li se na chvíli mlhy, abychom mohli provést několik fotografických snímků a pomocí kompasu stanoviti přesněji polohu místa; ale bezvýsledně. Zkřehlí chladem pochmurného jitra jsme konečně pokračovati v před převalujícími se mlhami po rozpukaných skalních plotnách, přes zeškrapovělé skály podivných forem dále směrem k Vel. Vanjskému Škednji.

Hlubokou protáhlou sněhovou kotlinu, postupující od Vel. Baby*) mezi oba Škednje jsme překročili a v úbočí Velkého lehkým šplháním obraceli jsme se poněkud k sevzáp., abychom přešli hřeben jeho v snížení severně vrcholu. V mlhách byla orientace zlá, ale přece, díky staré praxi nepřišli jsme šplhající v drobných detailech škrapového terrainu nikde do rozpaků. Mnohde lezení začínalo z ostra, Škedenj „ukazoval zuby“, ale vždy bylo to ono rozkošné, krátké lezení škrapové, kde třeba vynaložiti sice mnoho síly a obratnosti, netřeba však při tom vydávati život v nebezpečí, a kde po několika metrech těžkého lezení přijde se zas do terrainu, s nímž si možno „hráti“; stálá změna neunaví, nevyčerpá a střídavě zaměstnává všechny svaly i duševní schopnosti.

Mlhy nás přece zavedly. Přišli jsme příliš vysoko do boku Vel. Škednje, římsa, sledující plochu vrstevní, náhle přestala a zastavila naše kroky před hlavou hlubinou. Strmý komín naznačil nám, kudy dále; tlumoky musily dolů, a my sami pak jsme se ne bez obtíží sesmykli přes překlouňný, hladký spodek komínu na firnové pole, ležící kdesi na úzké převlase hřebene Škednje.

Až sem nebyl nám terrain úplně cizí, takže i v mlhách jsme nerušeně pronikali v před; nyní stanuli jsme na nejzazším okraji známého okrsku a proto rozhodli jsme se k vyčkávání, a tím i pro oběd. Snad během hostiny mlhy trochu zřidnou, aspoň tolik, co by stačilo k orientaci. Než jsme pojedli sýr a chléb, stalo se šťastnou náhodou, več jsme doufali. Mlhy se na chvíli rozjasnily, dále k západu rozevřela se před námi hluboká sněhová kotlina a za ní táhlý hřbet markantního tvaru, pyramida Mulce*).

*) Dle staré nomenklatury.

S drzou odvahou pustili jsme se hned na to do mlh, které zatím zase vše znovu zahalily. Strmé trávníky a srázné skalní stupně ukazovaly nám cestu dolů, a měli jsme štěstí, že jsme nikde nenarazili na stěnu. Brzy přišli jsme napříč dnem kotliny a začali stoupati do protějšího jejího boku, nejprv skalními stupni, pak jednotvárným ssutkovým srázem. Prudký příval větru oznámil nám, že jsme již dostihli hřebene a po krátkém stoupání k jihu upozornila nás pyramidka kamení, že jsme na vrcholu (2 hod. 15 min. odpol., as 2160 m aner.). Poprchává, mrazivá vichřice burácí, mlhy houstnou; ani by člověk nevěřil, že stojí na hranicích „slunné Italie“.

Nezdrželi jsme se dlouho na nehostinném vrcholu. Viděti bylo sotva na několik kroků, a proto rozhodli jsme se pro sestup touže cestou, kudy jsme přišli. A i při tom nedodrželi jsme přesně; do sněhového koutu, sevřeného Babou, Škednjem a Mulcem přišli jsme o mnoho doleji od místa nástupu. Odtud zamířili jsme k severu, dnem kotliny vzhůru, poněvadž se nám zpět na hřeben Škednje nechtělo, a jasné chvílky mlh prozradily nám ostrý zářez jakéhosi sedla mezi Babou a Škednjem nad severním koncem koutu. Sněhy, ssutky a dobrá orientace, spojená s trochou štěstí, přivedla nás na vzdory šerým závojům mlh na zajímavé sedlisko, tvořené třemi dolinami, sevřenými mezi kolmými skalami jednak hřebene Baby, jednak Škednje (výška as 2140 m aner.).

Po krátkém oddechu v závětrí zabočili jsme od sedla v pravo proti dolu mezi Vysokou Glavou a Vel. Vanjským Škednjem. Vápencové plotny obnažených ploch vrstevních jsou v místech těchto rozpukány a rozčleněny nesčetnými škrapy, mnohde skvostných forem. V této spleti nevysokých skalin všech směrů a sklonů mlhy nás konečně opustily, zdvihly se poněkud do výše a usnadnily orientaci. Zaměřujeme nejprv proti Vysoké Glavě, potom zahybáme více v levo, abychom přišli dříve na upravenou kaninskou stezku. Tato odbočka však přivedla nás nečekaně nad jakýsi hluboký dol; zkoušíme jej nejprv obcházeti, ale pak přece jen uznáváme za nejrozumnější a nejkratší obětovati trochu metrů výšky a sestoupiti do něho. Travnatá místa v protějším boku, která měla neodolatelnou přitažlivost pro naše oči i nohy, bloudící po celý den tvrdou škrapovou pustinou, osvědčila se dobrým vůdcem; vyvedla nás na zářez v táhlém škrapovém hřbetu, z něhož rozevřel se nám pohled do širokého a hlubokého dolu, jímž vine se jako bělounká stuha kaninská stezka. Seběhli jsme k ní a sledující její značky překonávali jsme ještě poctivě všechny nerovnosti kaninské plošiny, jimiž prochází, než mohli jsme s hlasitým povděkem uvítati svůj cíl — kaninskou chatu (5 hod. 15 min.).

Přišli jsme právě v čas; venku dalo se do deště. Rychle vtáhli jsme oba veliké, zmíněné již trámy do nitra chaty, aby na dešti nezvlhly; jiného suchého dříví nemáme — musíme tedy z nich dobytí paliva za každou cenu. Mrazivý vítr přeháněl mlhy kol chaty, a déšť tichými, ale vydatnými svými krůpějemi smáčel venku osiřelé větévký klečovní a vpíjel se do skal. Připravili jsme zásoby sněhu, rozdělali v studeném krbu oheň a začali chystati večeři. Zásoby naše zůstaly netknuty,

turista nepřišel v tomto počasí žádný. K 7. hodině večerní změnil se drobný dříve déšť v divoký, vydatný lijavec.

Vzpomínáme pravdomluvného občana boveckého, který nám nepohodu prorokoval, s tichými výčitkami, jako by on tím počasím byl vinen, a topíme v kamnech, pokud nám od večera přichystané dříví stačí. Bohatá večeře, jež měla nahradit celodenní strádání, počínala salámem a chlebem, vrcholila polévkou z konzerv a kranjskými klobásami, a končila čajem.

Venku zuří nepohoda. Divoká vichřice chatou téměř otrásá, lijavec pleská s hlučným šumotem svoje vodní přívaly do šindelové střechy a do okolních skal. Musili jsme okenice dobře upevnit, aby je vítr nevyrazil. Krčíme se při kamnech a vaříme si pro zahřátí ještě jednou čaj. K 11. hod. jdeme spat, zahalení ještě důkladněji než včera.

(Dokonč.)

*

Severní stěna Razoru.

K. Hlava.

Ačkoli tura ta již jednou byla popsána (drem Čermákem) v minulém ročníku Alpského Věstníku, přece jsem se odhodlal vylíčit ji ještě jednou. Prošli jsme totiž v červenci r. 1910 s drem V. Prachenským a drem V. Dvorským severní stěnou Razoru za neobyčejně nepříznivých sněhových poměrů a byli jsme právě touto okolností donuceni použití neobvyklého směru výstupu.

14. července při večeři v hotelu Razor shodli jsme se na této tuře hlavně z toho důvodu, že Dvorský byl se stěnou Razoru již od dřívější obznanen. Druhý den asi v půl čtvrté ráno jsme vyšli na dobře známou cestu do závěru Kříže, čínice si nejlepší naděje do budoucna, neboť počasí bylo nádherné a jen malé obláčky pluly po nebi poháněné severním větrem. V 7 hodin ráno tesali jsme již stupně do nástupního sněhu. Rychle jsme překonali první stupeň skalní a stanuli na římsu, která, ovšem v mnohých variacích, táhne se skoro nepřetržitě v pravo do obrovské stěny. Leč již po několika krocích naskytla se nám první překážka.

Velice ostře skloněný zbytek firnu, který pokrýval na tomto místě dosti širokou římsu, odloupl se od skály, takže tu vznikl nad míru úzký sněhový hřeben, exponovaný na obě strany. Mimo to byl lezec nepříjemně svlažen vodopádem, jež z převislých stěn nad římsou stékal a vyryl do sněhu hlubokou jámu se dnem ohlazeným jako stůl. Navázali jsme se na lano a Dvorský první nastoupil nepříjemnou cestu. Následovali jsme ho a překonavše za sněhem v cestu se postavivší skalní skok, rovněž přehojně vodou svlažovaný, stanuli jsme opět na široké římsu. Vedla nahoru a zase klesala, až se pojednou ztratila a místo ní pokračovala jen strmá brecciová lišta. Breccie severní stěny Razoru přecházejí v hladké plotny, které se pak lámou kolmo dolů do údolí. Zabezpečen lanem, jež provlečeno pro větší jistotu zaraženou skobou,

překonal Dvorský obtížný travers a stanul na hraně malého skalního pilíře, vysunutého nad mocné již propasti. Prešel jsem opatrně k němu, leč můstek z velikých balvanů, jež umožňoval odtud přechod na schůdnou římsu, byl nepohodou zničen a tak mi nezbývalo, než vylézt po ostré hraně pilíře na jeho vrchol. Odtud sestoupili jsme širokým komínem na římsu, jež se stále více a více rozšiřovala a tu i tam byla pokryta velice strmými firnovými poli. Na měkké trávě usedli jsme na chvíli k zaslouženému odpočinku a lano putovalo zpět do tlumoku.

Nějakou chvíli jsme kráčeli v míru a klidu po pohodlných římsách, radující se z pohledu do závratné hloubky, kde ještě před třemi hodinami jsme kráčeli. Brzy jsme však došli k firnovému poli, v polovici přetrženému skalním skokem a splývajícímu pak dále k okraji propasti. První vstoupil naň dr. Dvorský, vydupávaje stupy v měkkém povrchu firnu. Asi v polovici traversu vyklouzl a bleskurychle sjel po strmém sněhu směrem k Pišnici, přelétl nízký skalní skok, zabořil se do okraje spodního firnu a zmizel pak v příhorní štěrbině. V nejbližším okamžiku nás již upokojoval, že se mu nic nestalo a že letět po sněhu je věc dokonce příjemná.

Kajicně navázali jsme se opět na lano a pokračovali v traversu. Sněhům jsme se vždy opatrně vyhnuli. Římsa se stále zúžovala, až hluboká prorva znemožnila další postup. Zde poznal Dvorský místo, kde před čtyřmi léty s drem Čermákem obtížným lezením dostali se na vyšší systém říms, odkudž pak snadno přešli do ohromných sněhových žlebů razorských. Plni naděje, že obtíže tury skončí, pustili jsme se do práce. Vodní rýhou, porostlou tu a tam chumáčky trávy, dostali jsme se na malý skalní balkonek, pokrytý ssutkami. Další cestu uzavíraly převisy. Úzká travnatá lišta vedla do leva pod „slabinu“ převisu. Zde bylo potřeba použití ramene společníka ku překonání obtíže. Zatím co dr. Dvorský zaujal pevnou posici na zmíněném balkonku, přecházel dr. Prachenský opatrně ke mně. Dlouhou chvíli jsem zaháněl obouvaje si scarpetti, což nebylo nikterak jednoduché na užoučké liště, kde k výkonu tomu mohl jsem použít jen jedné ruky, kdežto druhou jsem se křečovitě držel chomáče trávy. Když konečně u mne stanul dr. Prachenský, byl velice na rozpacích, kde se postaví tak pevně, abych mohl použít jeho ramene za stup. Konečně se jakž takž umístil a po napomenutí. Dvorského, jež třímal naše oba životy na dvou lanech, vylezl jsem dru Prachenskému na rameno. Leč, běda, měl jsem nad převisem sotva bradu. Se vzácnou ochotou nabídl mi dr. Prachenský svou hlavu za oporu, libuje si — štěstí, že nemám kovaných bot. Dlouho nemohl jsem se odhodlati, abych se vyšvihl na převis a ztratil tak poslední stup — totiž hlavu dra Prachenského. Konečně, když jsem již cítil, že noha moje opřená jen špičkou prstů, se začíná únavou třásti, vysunul jsem se polovinou těla nad převis a vypracoval se k prvnímu záhytu. Pak již zbývalo jen asi 7 metrů stěny dosti dobře slezitelné ke schůdné římsu. Na této jsem zaujal pevnou posici a poskytl lanem pomoc dru Prachenskému.

Nyní zbývalo ještě dopravit nahoru dra Dvorského s našimi pikly a ruksaky. S varovným upozorněním na pád kamenů hodili jsme

lano do místa, kde jsme jej asi tušili, neboť přes okraj převisu bylo viděti pouze vzduch a kdesi hluboko dole Pišnici. Již jsme se oddávali dobrým nadějím, že dále nás neočekává nic zvláště obtížného když náhle nás vzrušilo volání Dvorského, abych rychle slezl dolů k němu, sice že vykřavčí. Na naše otázky, co se přihodilo, odpovídalo jen hluboké ticho. Teprve po delší době ozval se zdola hlas, zda-li můžeme jeho majitele vytáhnouti přímo nahoru, jako balík. Schwálili jsme radostně tento plán a za nedlouho objevily se nad převisem dvě zkrvácené ruce a hlava přítelova, dokonale pomalovaná nejdražší tekutinou. Když se ocitl až u nás, dostalo se nám konečně vysvětlení právě minulé události. Stahuje lano uvolnil kámen, který strhl s sebou celý děšť jiných, většího i menšího kalibru, z nichž jeden jej udeřil prudce do hlavy. Na naše otázky neodpovídal, protože po prvním omámení si vzpomněl, že má v tlumoku „penhavar“ (vatu na zastavování krve) a zabýval se jeho hledáním. Bohudík, měli jsme s sebou dosti moulu a mohli hlubokou ránu dobře obvázat. Stalo se to tak důkladně, že z tváře přítele bylo viděti pouze oči a nos. Potom nezbyvalo mi nic jiného, než pustiti se po laně opět dolů přes kus skal, tak pracně vydobytý, a přiněsti tlumoky a sekerky zanechané dole. Tato příhoda nás velice zdržela, tak že bylo již poledne, když jsme se zvedli k dalšímu pochodu.

Rímsa za krátko ústila do velikého úlomu a pokračovala za ním již jen jako uzounká lišta. Dali jsme se svěsti touhou stále traversovati v pravo a pokusili se o přechod, ale lišta nevěstila v dalších partiích nic slibného, takže jsme se brzy vrátili. Celý travers tam i zpět dál se s pečlivou opatrností a stál mnoho času. Další výstup vedl nás žlebem plným vratkého kamení na velice strmé firnové pole přervané plotnovitou stěnou a táhnoucí se vysoko do stěny. V pravo ještě ve značné výši nad námi strměly pilíře hřebene, jenž nás odděloval od vytouženého couloiru. Dvorský s určitostí poznal, kudy pronikl tehdy s Čermákem do razorských žlebů, leč ono místo bylo dnes pohrouženo v tvrdém firnu, který se připínal ke skalám jako kolmá zeď, nahoře vydutá. Po delší úradě, při níž uvažováno i o návratu, pustili jsme se přímo vzhůru do neznáma. Strmé sněhy zdvihaly se tu v dlouhém pruhu a vysoko kynula nám jakási skalní vrátka v přehradě vroubící horní konec sněhu. Úvázali jsme se na lano, dr. Prachenský na první místo, a pomalu jsme stoupali po sněhu ku mokvajícím plotnám. Úzkým dlouhým komínkem pronikli jsme až ke konci překážky, kde však zakřinutý balvan zabránil dalšímu postupu. Zde bylo potřebí krcpů a ty jsem vzal s sebou pouze já a to ještě šťastnou náhodou, ježto jsem je zapomněl od předešlé tury v tlumoku. Poněvadž jsem šel poslední, bylo mi proleztí komínem zataraseným netoliko balvanem, ale i dvěma těly společníků. Bohudík oplývali tito hojností záchytů (balvan již méně) a zejména ruce dra. Prachenského objevily se opětně co znamenitý „vysazovač“ na převisy. Na malé ssutkové terásce oddali jsme se krátkému odpočinku a přemítání o smutné situaci. Opětně jsme pronášeli rozličné náhledy, uvažovali o různých možnostech, na konec však nezbylo nic, než oddaně stoupati firnovým srázem. Co bude nad ním, jsme ovšem nevěděli, ale v naší duši bylo rozhodnuto, že dolů

tímto firnem nepůjdeme. Octneme-li se nahoře v slepé uličce, sedneme a budeme čekati tak dlouho, až pro nás přijde Komac. Myšlénka na Komace jako poslední záchrana silila nás neobyčejně. Dr. Prachenský převzal prozatím jeho úlohu a dal se do namahavého tesání stupů. Pomalu, zabezpečující se navzájem pikly hluboko zaraženými do sněhu a lanem kol nich ovinutým, sunuli jsme se do výše vybočující chvillemi do skal a proklínající firnový sráz. Po nekonečné námaze stanuli jsme nad ním. S horečnou dychtivostí traversovali jsme pak rozbitým skalím v levo očekávající, co nám přinese příští okamžik. Obávaná propast se neobjevila a naše naděje stoupala. Posléze jsme skoro zajásali. Před námi táhla se ohromná terassa sněhem pokrytá, t. zv. „Václavské náměstí“ severní stěny. Sem přišli Čermák a Dvorský sousedními žleby, odtud byla již cesta známa. Jen jedno nám kalilo radost a to velice pokročilá doba, bylot 6 hodin večer. Kromě toho čekal nás ještě zlý sněhový trychtýř, prohnílé skály a posléze nebyli jsme bez obavy, zda-li snad východ ze stěny není zatarasen obrovskou sněhovou návějí. Dr. Prachenský byl zase v čele a tak po krátkém odpočinku, věnovaném skromnému jídlu, lopotili jsme se přes firn a setlelou stěnu. V půl osmé večer rozepnuly se před námi veliké rovné sněhy Křižských Podů. Severní stěna Razoru ve svém sněhovém hávu stála nás 13 hodin práce, ale byla překonána.

Rychle jsme spěšovali známou stezkou na Křiž a v devět hodin večer zahájili jsme sestup stěnou při matném svitu měsíce. Z opatrnosti vzali jsme lano, neboť lezecká naše zdatnost úmornou turou značně poklesla. V dolejší partii stěny, kdy už jsme se oddávali nadějím, že se ze skal přece dostaneme, skryl se náhle měsíc za obrovským Razorem a my octli se v čiré tmě. Při slabém světle lucerny zarazili jsme do skály skobu a navzájem se spojili lanem, provléknutým kruhem skoby. Místa ku rádnému odpočinku nebylo a tak jsme seděli na travnaté římsce jako ptáci na větvičce a jeden nad druhým musel bděti, aby neusnul a neprobudil se někde až v koutu Křiže. Když takto jsme se připravili k „odpočinku“, bylo jedenáct hodin. Jaktěživ jistě z nás nikdo se tolik nenamluvil a nenakouřil jako této památné noci, kdy rozmluvou i nikotinem jsme zaháněli spánek, zavírající násilně oči. Nesmírná žízeň nás trápila a my kajicně přiznávali, že je to strašně hloupé a protivné seděti v noci na skále v mrazu, když jiní lidé dole v hotelu klidně popijí mizerné sice, ale přece pivo. Když pak dr. Prachenský dokonce si vzpomněl, že by nebylo špatné mítí sklenici osvěžujícího nápoje prazdroje, bylo nám všem do pláče. Slibovali jsme si, že víckrát do hor nepůjdeme a příští rok že pojedeme někam s „Thalií“. Okolo půl noci započal jsem koncert ve cvakání zubů a poctivě v něm vytrval až do rána, které se tenkrát jakoby naschvál nechťelo dostavit. Přes to však přece první záblesk nás vysvobodil z příjemného „odpočinku“ i spěšovali jsme ke Kranjské Goře. Bylo osm hodin z rána, když se nám objevily první domky vytouženého letoviště. V té chvíli jsme potkali p. ředitele Šterbu s chotí, kteří znepokojeni naší dlouhou absencí ubírali se již do Trenty pro Komace. Byli ovšem rádi, že jsme jim ušetřili tuto vycházku a soucitně nás doprovodili do hotelu. Teprve večer

se nám přiznali, že takový „obraz bídy“, jaký předváděla naše skupina při vstupu do Kranjské Gory, neviděli nikdy před tím v celém životě.

✱

Ze slovanských Alp.

Novou velkou chatu v Saviňských Alpách bude stavěti saviňská podružnice na Pragu u Dědca pod Ojstrici nedaleko německé chaty korošické, u cesty od Presedljeja (Sedlica na štábní mapě). Nová chata bude míti přízemí a poschodí, a bude se jmenovati Kocbekov dom. Posavadní chata Kocbekova bude se nazývati dále Molička koča. Poloha nynější Kocbekovy chaty není výhodná pro turisty z Kraňska, a nedá se zvětšiti. Proto postavena bude chata nová. K.

V Kocbekově chatě pod Ojstrici byla v sezóně r. 1910 osmičlenná česká společnost, čímž opravujeme zprávu, uveřejněnou na str. 28. minulého čísla.

Zemský svaz ku podpoře návštěvy cizinců ve Štýrsku pořádal 20. listopadu 1910 schůzi v Mariboru, ve které byl přijat návrh saviňské podružnice našeho družstva přednesený jednatelem p. Šijancem, aby svaz domáhal se prodloužení trati „Celje—Rečice na Paki“ do Gornjega Gradu, po případě do Kamniku, stavby silnice ze Solčavy do Logarského údolí a dále do Korutan, telegrafního spojení mezi Ljubnem, Lučemi a Solčavou, automobilního spojení z Rečice do Solčavy a vozni pošty mezi Gornjim Gradem a Kamnikem.

Německá chata Mangartská měla v posledních letech neobyčejně velikou návštěvu. Letos opatřen pro dopravu potravin osel, dále se pomýšlí též na rozšíření chaty.

Nový výstup na Jalovec z Planice a to severovýchodní stěnou popisuje v Mitteilungen DÖAV. Fr. Horn. Pisatel, který šel úplně sám, začal výstup blízko nejnižšího skalního výčnělu, jímž massiv Jalovce vybíhá mezi veliký couloir a ssutkový svah, tálmoucí se k Punce. Radou komínů a po překonání několika velmi těžkých míst dostal se pod velikou jeskyni, z níž velikým oknem pronikl na střeovitý hřebenný svah. Odtud již dosti snadno dospěl k vrcholu. Od nástupu do skal trval výstup 9 hodin.

Nové tury v Julských Alpách. Pp. Haidvogel a Steiner dostoupili Skalu (Kleine Bucherspitze) 2020 m po severním hřebenu. Po bivouaku v Remšendolu sledovali zprvu značenou cestu vedoucí k Mangartské chatě, pak odbočili v pravo směrem k zřetelné rýze, které dosáhli loveckou stezkou. Rýhou vzhůru na hřeben až kde počíná skalnatý severní hřbet, po něm až k vrcholovému massivu, který zdolali rýhou ohrožovanou kamením a mírně skloněnou římsou. — Pp. Renker a Sturm provedli variantu obvyklého výstupu na Rogicu ze Zadnjeho Dovku. Tíž slezli Jerevicu (2103 m) ve skupině Mangartské. Od salaše Zapotok šli do sněhového koutu pod červenou stěnou, přes

sněh do skal a jimi do strmé rýhy. Několik těžkých míst. Pak k skalnímu oknu a lomivým kamením na vrcholový hřeben.

Bělácký odbor D. Ů. A. V. zřizuje ze Zaoltarjí stezku na Montáž t. j. upravuje tak zvanou „starou Kugyho“ cestu. Na stezce pracovali dělníci z Koritnického Logu. Nelze se ovšem nadíti, že by se tu dala zříditi cesta přístupná širším kruhům, pro sportsmanny pak ztratí touto úpravou výstupy ze Zajzerý mnoho na ceně. Myslíme, že Bělácký odbor mohl svoje jubileum oslaviti způsobem vhodnějším.

Nová cesta z Vrat na Škraticu, zřízená slovinským alpským družstvem, je schůdná pro každého dobrého turistu. Od rozcestí stezek v Grušici (v l. na Křiž, v pr. na Škraticu) zahýbá přes travnatý hřbet do Zadnjeho Dovku (Dolku), kdež je úmyslně vedena v pr., aby se dotkla hluboké jeskyně, v níž prýští dostatek vody. Po té sleduje až k velikému kameni (žábě) v závěru Zadnjeho Dovku starý směr. Od kamene se obrací v pr. do skalí a obchází tím způsobem známé velké ssutky, při výstupu nepřijemné. Výše ve skalách drží se zase starého směru. Exponovaná místa jsou opatřena lany, klíny a stupni, takže veskeré nebezpečí je odstraněno. Při dnešní úpravě je Škratica snadněji dostupná než Razor, poněvadž výstup je od sněhových poměrů skoro neodvislý.

Na nádražích c. k. státních drah v Korutanech jsou vyvěšeny seznamy německých a němcemilovných hostinců v slovinských a jihotyrolských Alpách, vydané Alpenvereinem za účelem, aby němečtí turisté bojkottovali — slovinské a vlašské závody. Jak je možno, aby v době protibojkottových ministerských výnosů byly tyto seznamy umístěny na c. k. státních nádražích, nelze dobře pochopiti.

✱

Literatura.

Paul Hervieu, Zrádné Alpy (L'Alpe homicide). Přeložil Milan Novotný. Praha, nákl. Jos. R. Vilímka.

Neštěstí v horách poskytují neobyčejně vhodný předmět novelistům, kteří touží podati svým čtenářům něco neobvyklého, vzrušujícího; katastrofy alpské mívají do sebe i mnoho dramatických prvků, hraničících těsně s tragikou. Ale je třeba obratného péra, aby látka podobného druhu neklesla s umělecké výše na niveau běžné krvavé četby. Hervieu v knize své podává několik obrázků z tohoto choulostivého oboru (Zrádné Alpy, Tajemství Spodního Ledovce, Tobiáš Rayoud), které skutečně velmi pěkně jsou řešeny a zachycují dobře prostředí. Přece však prozrazují nám, že autor podává věci sice více méně zdařile odpozorované, ne však prožité a procítěné — krátce zůstávají v nás dojem, že Hervieu, sám nejspíše alpistou, si pro sensační látku do hor pouze zašel jako do cizího revíru. V mínění tom utvrzuje nás okolnost, že v ostatních povídkách (snad krom „Bratří Roudazové“) jsou „Zrádné Alpy“ pouze němou, nesúčastněnou stafáží děje. Ličení krajinná a obrazy ze života horalů (Býk jouvetský a j.) jsou poutavá

a okouzující. Překlad sám jest dobrý*); knihu zdobí barevná obálka, jež spolu s nadpisem k rehabilitaci neoprávněně špatné pověsti Alp („homicide“) mnoho nepřispěje, ale sensacektivně obecenstvo přiměje ke koupi — což konečně je zpravidla účelem vnější úpravy knihy. Č.

Zeitschrift des Deutsch. und Oesterr. Alpenvereins Svazek XXXXI Ročník 1910. — Nový ročník překvapuje nedostatkem vědeckých pojednání, která bývala chloubou starších svazků. Snad jedině Künkelův článek „Der Hochgebirgswald“ (škoda že bez fotografií!) lze sem čítati. Za to tu nacházíme causerie o útrapách při turistice a o fotografování v Alpách, jaké bychom sotva očekávali v časopise reprezentativním. Mimoevropská horstva jsou zastoupena Wunderovým článkem o Islandu (opětne bez ilustrací) a Liefmannovým o horách severoamerických. Z alpských pásem jsou zastoupeny Alpy francouzské článkem Meyerovým, dále najdeme různé skizzy z údolí Garnery z Reitleralpe, ze skupiny Durrecku, Ofenpassu a Pala. Lyžařskému odvětví alpistiky je věnována kapitola o Münstertalských Alpách. V celku se zdá, že dřívější skvělý kruh spolupracovníků „Zeitschrift“ se vyčerpá. Také obvyklá mapa Aegertererova tentokrát chybí. D.

O naší knize Slovinské Alpy a Přímoří uveřejnil Fr. Kocbek delší, vřelý článek v Národnem Dnevníku, vycházejícím v Celji.

Průvodce po moři Adriatickém bude vydán našim odborem v nákladu „Máje“ a ta již v březnu 1911. Nový průvodce bude organickým pokračováním příručky „Slovinské Alpy a Přímoří“ a bude zajisté našimi turistickými kruhy uvítán stejně sympaticky.

Sborník České společnosti zeměvědné počne vycházeti v nové úpravě jakožto čtvrtletník. V redakčním výboru jsou pp. vláda, rada dr. J. Metelka, prof. C. ryt. Purkyně, prof. dr. V. Švambersa, doc. dr. J. Daneš, doc. dr. V. Dvorský a dr. J. Čermák. Sborník bude sledovati bedlivě veškerou literaturu vědeckou týkající se vysokých hor, zejména slovanských.

*

Různé.

O lyžích při alpských turách přednášel dne 14. prosince v Českém Ski-klubu p. inž. Vávra. Nadmíru pozoruhodný byl výklad o užití lyží v létě při snadnějších ledovcových turách. Lyže přinášejí turistovi několik výhod: předně nemusí a vlastně vůbec nesmí vycházeti časně, nýbrž až kol deváté hodiny, kdy sníh již změkkl, za druhé unaví se mnohem méně než chodec v obyčejné okuté botě a za třetí může při sestupu nepoměrně rychleji sjížděti. Za vhodný terrain pro letní lyžaření doporučuje p. Vávra Alpy Oetztalské.

Jansenova observatoř na Montblancu zanikla. Jak oznamuje „Geographische Zeitschrift“, byla v červenci r. 1910 úplně pohlcena ledovcem, takže turisté viděli již jen zbytky střechy. Tím zašlo nejvyšší lidské, byť i jen dočasné, bydliště v Evropě. Vědecké instrumenty byly přeneseny do útulny Vallotovy (500 m. níže), kdež se v pozorováních bez přestávky pokračuje.

*) Nesouhlasíme však se jménem „Útes hrůzy“ místo Schreckhorn“.

Z německého a rakouského alpského družstva byli vyloučeni R. Münster a H. Wagner z Mnichova, kteří se při sestupu s Fleischbankspitze (skupina Wilder Kaiser) dali spustiti na obtížném místě od třetího společníka Römera, načež mu vytrhli lano z ruky a zanechavše jej bez pomoci ve skalách odešli. Opuštěného turistu zachránili druhý den vůdcové Tavornaro a Heppberger.

V bavorských Alpách vytvořena jakási rezervace pro alpské rostliny, jimž hrozí vyhubení. Je to území jižně, východně a západně od Königsee, dále Obersee, Funtensee a Grünsee s okolím. V tomto okrsku, který měří 8203 ha ve výši 1800 až 2000 m, nesmí nikdo trhati květiny. Nejedná se tu o umělé pěstění alpských rostlin jako v alpských zahradách; nýbrž vegetační pokrývka má tu býti zachována v původním stavu a ponechána přirozenému vývoji.

Proviant na lezeckou turu dle Pavla Hübla. Známý alpista Hübel sestavil zvláštní vzor sáčku s proviantem, který neváží více než 1 kg a stačí úplně na jeden den. Hübel vychází ze správného předpokladu, že na těžké tuře není žádne chuti k jídlu a že jen lahůdka láká lezce k požívání. Hüblův kilogram obsahuje 280 g chleba (Dauerbrot), 200 g sušeného ovoce, 100 g zavařeniny v tubě, 60 g bonbonů pro osvěžení, 30 g jiného cukru, 60 g cakes, 5 kousků cukru, 4 kostky čajové (rozpuštné ve vodě). Takto sestavené sáčky prodává P. Überbacher v Bolzanu po 2.50 K. Vedle toho sestavil Hübel ještě jiný o 100 g lehčí sáček, z něhož zavařenina, 50 g ovoce a část cukru jsou vyloučeny, za to však přidáno 85 g painu.

*

Spolkové zprávy.

Po třetí žádáme všechny členy, dámy a pány, pokud r. 1910 nějaké tury podnikli, aby je konečně laskavě oznámili c o n e j d ř í v e redakci „Alpského Věstníku“ (Smíchov, Ferdinandovo nábřeží č. 12). Formuláře byly připojeny již k minulým dvěma číslům.

Příští večer českého odboru, spojený s přednáškou odb. učitele p. J. R o h l e n y: „Po planinách černo-horských“, koná se dne 3. ledna 1911 o půl 8. hod. večer na Žofíně. Promítáno bude více než 160 nových obrazů.

Na druhém večeru našeho odboru přednášel p. inž. V. Černo-horský o Islandu. Island stejně jako všechny okrsky v blízkosti polárního kruhu má terrain podobný velehorskému, byť i plochý. Ohromné komplexy neplodné a těžko schůdné půdy je turistovi překonávat, než se dostane k některému z úchvatných přírodních zjevů islandských, ke gejsírům, lávovým roklím a jeskyním a mohutným vodopádům. Také neklidné moře okolo Islandu zvyšuje obtíže návštěvy. Kromě přírodních zjevů byly velmi poučné obrazy a poznámky o životě domácího obyvatelstva jak selského po venkově tak i městského v hlavním tržišti. Veškeré obrazy byly zdařilé a výklad zajímavý, takže obecenstvo bylo jím cele upoutáno.

Na březnovém večeru našeho odboru bude přednášeti p. doc. dr. J. V. D a n e š o exotických horstvech, zejména o sopkách na Jávě.

Odbor vydal:

*

Ze Slovanských hor. Bohatě ilustrovaný spis se 6 zvláštními přílohami a mnoho obrázky v textu, se články dra. J. Čermáka, dra. V. Dvorského, dra. B. Franty, dra. K. Chodounského, dra. O. Laxy, dra. St. Prachenského a dra. Vl. Růžičky. V komisi knihkupectví Fr. Řivnáče v Praze. Krámská cena 4 K, skv. váz. 5 K 60 h.